

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Fylkesmannen i Rogaland sin tilråding til miljødirektoratet om frivillig vern av skog

---

Tilråding om vern av Hålandsdalen naturreservat,
Suldal kommune, Rogaland

---

7. juli 2016

Innhold

1. Verneforslag.....	3
2. Hjemmelsgrunnlag.....	3
3. Verneverdier	4
4. Saksbehandling	5
5. Viktige endringer under behandlingen av verneplanen.....	5
6. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser	6
7. Andre generelle forhold	6
8. Lokal og sentral høring.....	7
8.1 Generelle merknader ved lokal og sentral høring	7
8.2 Generelle merknader til forskriftene ved lokal og sentral høring	8
8.3 Fylkesmannens kommentarer og tilrådinger til merknadene ved lokal og sentral høring.....	8
Vedlegg 1: Forslag til verneforskrift for Hålandsdalen naturreservat	10
Vedlegg 2: Forslag til vernekart Hålandsdalen naturreservat.....	13

1. Verneforslag

Fylkesmannen i Rogaland legger med dette fram følgende forslag om frivillig vern av skog: Hålandsdalen naturreservat, Suldal kommune i Rogaland.

Omfang

Hålandsdalen naturreservat utgjør i dag om lag 5718 dekar i areal og er foreslått utvidet med 818 dekar skog mot nord langs Tyssefjorden og 542 dekar skog mot øst.

Følgende eksisterende vernevedtak foreslås opphevet som følge av den nye verneplanen: *Kgl. res av 25. januar 2013 om vern av Hålandsdalen naturreservat i Suldal kommune.*

2. Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet som naturreservat i medhold av lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), § 37:

«Som naturreservat kan vernes områder som

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,*
- b) representerer en bestemt type natur,*
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,*
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst, eller*
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.*

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for å ivareta verneformålet, skal det samtidig med vernevedtaket legges frem et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk godtgjørelse til private som bidrar til områdets skjøtsel».

Vurdering i forhold til naturmangfoldloven kap. II

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken.

Naturverdiene i området ble kartlagt av Gaarder & Haugan i 1997, av Fylkesmannen i juni 2014 og av Rådgivende biologer i september 2014. Fylkesmannen i Rogaland finner kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene i det foreslåtte verneområdet tilstrekkelig, jf. kap. 3 – Verneverdier. Kravet om kunnskapsgrunnlag i naturmangfoldloven § 8 anses dermed som oppfylt.

Foreslått verneforskrift har restriksjoner mot tiltak og bruk som kan gi negative konsekvenser for verneverdier og verneformålet. Dette gir området en økt beskyttelse, og Fylkesmannen vurderer risikoen for utilsiktede negative virkninger på naturmangfoldet ved et vernevedtak som liten. Naturmangfoldloven § 9 kommer derfor ikke til anvendelse.

Vernevedtaket vil bidra til å redusere den samlede belastningen på økosystemene verneforslaget representerer. Verneforslaget vil få en positiv virkning på økosystemene som blir berørt, jf. nml. § 10. Tiltak som kan tillates innenfor verneområdet blir regulert av rammene i naturmangfoldloven og verneforskriften, og den samlede belastningen et tiltak vil ha på verneområdet vil bli vurdert i hver enkeltsak. Vernet legger begrensninger på hvilke tiltak som kan gjennomføres i området, og tiltak som godkjennes skal ikke medføre vesentlige negative effekter på verneverdiene. Nml. § 11 kommer derfor ikke til anvendelse. Nml. § 12 følges opp gjennom vilkår i eventuelle dispensasjoner fra verneforskriften. Miljøforsvarlige teknikker, driftsmetoder og tiltakets lokalisering vil bli fastsatt på bakgrunn av en samlet vurdering av det omsøkte tiltakets påvirkning på verneverdiene i området.

3. Verneverdier

Formålet med naturreservatet er å ta vare på et stort sammenhengende skogsområde fra lavland til fjell med edelløvskog, temperert regnskog og eldre furuskog som er lite preget av nyere inngrep, og å ta vare på alt naturlig plante- og dyreliv og de naturlige økologiske prosessene i området. Eldre edelløvskog/høstingsskog av ask og andre edelløvtrær dominerer langs Storåna og i rasmark og bratte ller, særlig ut mot Hålandsdalen. På stammene finnes flere sjeldne, fuktkrevende og nasjonalt truede lavararter som gjør at skogen kan regnes som regnskog. Hovedmålet er å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og om mulig ta vare på kulturpreget i høstingsskogen.

Utvidelsen langs Tyssefjorden er for det meste bratt, med mye bart fjell og ur. Nedre del er preget av en blandet løvskog med ask, gråor, lind, bjørk og litt eik. Bjørk øker oppover, men den øvre delen av liden er dominert av røsslyng-blokkebærfuruskog. I nord, sør for Haslaneset, ligger en mindre hagemark med styva ask og de sårbare artene (VU), bleik kraterlav og *Gyalecta truncigena*.

I utvidelsen mot øst er det nærmest reservatgrensen og ned mot elven en frodig, rik edelløvskog dominert av gamle styva asker og frodig, delvis høyvokst engvegetasjon med hvitbladtistel, mjødukt, engsnelle, enghumleblom, gulaks, markjordbær og rikelig med grov nattfiol. Dette kan være tidligere slåttemark, og naturtypen er da en løveng. Fylkesmannen fant her de svært sjeldne lavartene *Megalospora pachycarpa* (sterkt trua-EN) og *Wadena minor* (ikke rødlistevurdert, bare kjent fra en annen lokalitet i landet). Andre lavararter med tyngdepunkt i regnskogmiljø er kastanjelav, *Fuscopannaria ignobilis*, kastanjefiltlav, bleik kraterlav, *Gyalecta truncigena*, (alle sårbar-VU). Lenger øst er en smalere stripe med styva ask langs elven, mens lia ovenfor veksler mellom blåbærskog og svak lågurtskog, og tresjiktet er etter hvert dominert av yngre bjørk. Lenger oppe i lia tar grunnlendt lyngfuruskog over.

Etter Fylkesmannens vurdering tilfredsstiller området de krav som naturmangfoldloven § 37 setter for områder som kan vernes som naturreservat, jf. kap. 2 – Hjemmelsgrunnlag.

4. Saksbehandling

Tabell 1. Oversikt over saksbehandlingen.

Navn	Tilbud	Oppstart	Høring	FM tilråding
Hålandsdalen naturreservat	30.01.2014	19.02.2016	21.04.2016	07.07.2016

Frist for å uttale seg til lokal og sentral høring var satt til 02.06.2016. Høringsutkastet ble lagt ut til offentlig ettersyn på Fylkesmannens nettsider og kunngjort ved annonse i aktuelle aviser.

5. Viktige endringer under behandlingen av verneplanen

Ved melding om oppstart av verneprosess med frist for innspill 18. mars 2016 kom det inn i alt syv uttalelser, hvorav en uttalelse fra Suldal Elverk KF førte til endringer i forskriftens bestemmelser.

Suldal elverk KF viser i sin uttalelse til at de nye grensene kommer i konflikt med deres 22 kV luftlinje, som går gjennom gnr/bnr 164/3 i en lengde på ca. 140 m. Suldal Elverk eier og drifter denne linjen. Når det gjelder drift, er det viktig for Suldal Elverk at de får vedlikeholde denne traseen som linjen går i ved å holde vegetasjonen nede, slik at den ikke kommer for nær linjen og fører til driftsfeil. Traseens bredde er i dag 16 m (8 m fra midtfase). Fylkesmannen har innarbeidet generelle bestemmelser i verneforskriften for drift og vedlikehold av eksisterende kraftlinjer. Rydding utenfor ryddebeltet på vernetidspunktet, i dette tilfellet utover 16 m bredde, krever dispensasjon fra verneforskriften.

Sammendrag av uttalelser til melding om oppstart av verneprosess lå med som vedlegg i samlet lokal og sentral høring av verneforslaget av 21.04.2016.

Det er ellers gjort enkelte mindre endringer i bestemmelsene til foreslått verneforskrift (vedlagt) etter innspill fra høringsparter ved lokal og sentral høring, jf. kap. 8 – lokal og sentral høring.

6. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser

Gammel verneforskrift for Hålandsdalen naturreservat opprettet i Kgl. res av 25. januar 2013 oppheves og erstattes av ny.

Miljødirektoratet delegerte i 2015 forvaltningsmyndigheten for Hålandsdalen naturreservat til Suldal kommune med ikrafttredelse fra 1.juni 2015, jf. delegeringsvedtak datert 07.05.2015.

Det er inngått forliksavtaler med berørte grunneiere på bakgrunn av manglende varsel og anledning til deltakelse i frivillig verneprosess forut for vernevedtaket i 2013. Erstatningssum er utbetalt til hver enkelt, jf. brev fra Miljødirektoratet av 02.03.2016.

På sikt kan det være aktuelt å skjøtte det utvidede området i øst dominert av gamle styvingstrær og tidligere slåttemark med frodig, delvis høyvokst engvegetasjon.

7. Andre generelle forhold

Planstatus

Arealene med eksisterende og foreslått naturreservat er avsatt til LNF-område i kommuneplanens arealdel.

Inngrepsstatus

Området bærer preg av langvarig kulturpåvirkning, både i form av tidligere hogst og beite. Skjøtselshogst av granplantefeltet i sørøst og ned mot Hålandselven ble gjennomført i 2015. Det går en 22 kV kraftlinje gjennom gnr/bnr 164/3 i en lengde på ca. 140 m i utkanten av det utvidede området mot øst. Suldal Elverk eier og drifter denne linjen. Ellers er det en hytte på Hålandsstølen, samt en skogsvegtrasé ved elveslette sør i verneområdet.

8. Lokal og sentral høring

Verneplanen ble sendt på samlet lokal og sentral høring 21.04.2016, høringsfrist 02.06.2016, til berørte grunneiere, Suldal kommune og Rogaland Fylkeskommune. I tillegg har disse fått planen på høring:

Arkeologisk museum, Forum for natur og friluftsliv Rogaland, Naturvernforbundet i Rogaland, Norges jeger- og fiskerforbund-Rogaland, Norsk Botanisk Forening avd. Rogaland, v/Svein Imsland, Norsk Ornitologisk Forening avd. Rogaland, Rogaland Bondelag, Rogaland Bonde- og Småbrukarlag v/Nils Melbøe, Rogaland Sau og Geit, Skogselskapet i Rogaland, Statens vegvesen region vest, Stavanger Turistforening, Suldal Elverk KF, AVINOR AS avd. Stavanger lufthavn, Biologisk institutt, Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard, Fakultet for naturvitenskap og teknologi, FMC BioPolymer, Forsvarsbygg, Friluftslivets fellesorganisasjon, Friluftsrådernes Landsforbund, Kartverket Stavanger, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Kommunenes sentralforbund, Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, NHO Reiseliv, NIBIO, Norges Bondelag, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges handikapforbund, Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norges Miljøvernforbund, Norges Naturvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges Skogeierforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norges vassdrags- og energidirektorat -Region sør, Norsk Biologforening, Norsk Bergindustri, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk institutt for naturforskning, Norsk Organisasjon for Terrengsykling, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Sau og Geit, Norskog, Norsk Zoologisk Forening, NTNU, Fakultet for naturvitenskap og teknologi, NTNU, Vitenskapsmuseet, Riksantikvaren, SABIMA, Statens landbruksforvaltning, Statens vegvesen Vegdirektoratet, Statkraft SF, Statnett SF, Stadnamntenesta på Vestlandet v/ Kjell Erik Steinbru, Statskog SF, Universitetet for miljø- og biovitenskap, Universitetet i Bergen, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage, WWF – Norge.

8.1 Generelle merknader ved lokal og sentral høring

Statens vegvesen, Plan og forvaltningsseksjonen Haugesund, uttaler i brev av 13.05.2016 at saken ikke gjelder areal som grenser til riksvei eller fylkesvei. De kan ikke se at utvidet vern av Hålandsdalen naturreservat vil føre til endringer i trafikkforholdene på nærliggende veinett, og har derfor ingen merknader til saken.

Kartverket, landdivisjonen, minner i brev av 31.05.2016 om at kartet over verneområdet må lages etter Miljødirektoratet sin produktspesifikasjon, og forutsetter at kartet lages og presenteres i samsvar med denne. Videre forutsetter de at navnet «Hålandsdalen naturreservat» meldes inn til kartverket for registrering i *Sentralt stadnamnregister*.

8.2 Generelle merknader til forskriftene ved lokal og sentral høring

Forsvarsbygg ivaretar Forsvarets arealbruksinteresser, og har ingen merknader til planavgrensningen i saken, jf. brev av 29.04.2016. Videre påpeker de at de har en generell merknad til verneområdets bestemmelser. De viser til at det i verneområdet er et generelt forbud for motorkjøretøy, og at det gis unntak fra forbudet i egne unntaksbestemmelser. For ikke å få motstrid mellom det generelle ferdselsforbudet og unntaket for militær operativ virksomhet, ber Forsvarsbygg om at dette tydeliggjøres i en egen bestemmelse under unntak fra ferdselsreglene. Forsvarsbygg ønsker følgende bestemmelse tatt inn under generelle unntak fra ferdselsreglene:

«Ferdelsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- Landing og start med forswarets luftfartøy».

Landbruksdirektoratet ber i sin uttalelse av 13.06.2016 om at det i verneforskriften tas inn hvordan og hvor melding om uttransport av syke og /eller skadde beitedyr skal skje. De gjør oppmerksom på at det må være mulig å sende slik melding også utenom ordinær arbeidstid.

Videre ønsker Landbruksdirektoratet at det tas inn i forskriften at det kan gis tillatelse til utsetting av saltsteiner for beitedyr med tilhørende nødvendig motorisert ferdsel. De ønsker også at det kan søkes om tillatelse til oppsetting og vedlikehold av nødvendige gjerder i tilknytning til beitebruk, og at det kan søkes om motorisert ferdsel i forbindelse med slikt gjerdehold.

8.3 Fylkesmannens kommentarer og tilrådinger til merknadene ved lokal og sentral høring

Kartverket hadde en merknad til utformingen av vernekartet for Hålandsdalen naturreservat. Videre ba de Fylkesmannen registrere verneområdet i *Sentralt stadnamnregister*. Fylkesmannen har nå utformet og presentert kartet i samsvar med Miljødirektoratets produktspesifikasjon, jf. vedlegg 2. Navnet «Hålandsdalen naturreservat» er registrert i *Sentralt stadnamnregister*.

Fylkesmannen tar Forsvarsbyggs uttalelse til etterretning, og har tatt inn unntak for «*Landing og start med forswarets luftfartøy*» i verneforskriftens § 6 første ledd bokstav e. Dette er en standardisert og godkjent formulering.

Løsninger for uttransport av syke/skadde dyr, etterspurt av Landbruksdirektoratet, kan variere mellom ulike forvaltningsmyndigheter. Bestemmelsen knyttet til uttransport av syke/skadde dyr, § 6 første ledd bokstav b, er en standardisert bestemmelse. Fylkesmannen mener derfor at denne problemstillingen eventuelt må tas inn i en forvaltningsplan i samråd med forvaltningsmyndigheten. Forvaltningsmyndigheten for Hålandsdalen naturreservat er Suldal kommune.

Landbruksdirektoratets merknader vedrørende bestemmelser om utsetting av saltstein, oppsetting/vedlikehold av nødvendige gjerder og motorisert ferdsel tilknyttet dette tas til etterretning.

Fylkesmannen har satt inn følgende bestemmelser i verneforskriften:

«§ 7. Spesifiserte dispensasjonsreglar

Forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gje løyve til:

(...)

k. Oppføring av gjerde i samband med beiting.

l. Utsetjing av saltsteinar.

m. Naudsynt motorferdsel for aktivitetar nemnt i § 4 e og § 7 g, k og l.»

Fylkesmannen i Rogaland tilrår med dette vern av Hålandsdalen naturreservat i samsvar med vedlagt forslag til verneforskrift og med vernekart avgrenset som i høringsforslaget.

Vedlegg 1: Forslag til verneforskrift for Hålandsdalen naturreservat

Forskrift om vern av Hålandsdalen naturreservat, Suldal kommune, Rogaland fylke

Fastsett ved kongelig resolusjon ----- med heimel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfaldlova) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremja av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. Føremål

Føremålet med naturreservatet er å ta vare på eit stort samanhengande skogsområde frå lågland til fjell med edellauvskog, temperert regnskog og eldre furuskog som er lite prega av nyare inngrep, og å ta vare på alt naturleg plante- og dyreliv og dei naturlege økologiske prosessane i området. Eldre edellauvskog/haustingsskog av ask og andre edellauvtre dominerer langs Storåna og i rasmark og bratte lier, særleg ut mot Hålandsdalen. På stammene finst fleire sjeldsynte, fuktkevande og nasjonalt truga lavartar som gjer at skogen kan reknast som regnskog. Hovudmålet er å behalde verneverdiane i mest mogleg urørt tilstand, og om mogleg ta vare på kulturpreget i haustingsskogen.

§ 2. Geografisk avgrensing

Naturreservatet gjeld gnr./bnr.: 167/1, 159/1, 159/2, 160/4, 165/24, 165/1, 165/2 og 164/3 i Suldal kommune.

Naturreservatet dekkjer eit totalareal på om lag 7078 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk 1:15 000 datert Klima- og miljødepartementet ----- . Dei nøyaktige grensene for naturreservatet skal merkjast i marka. Knekkpunkta skal koordinatfestast.

Verneforskrifta med kart vert oppbevart i Suldal kommune, hjå Fylkesmannen i Rogaland fylke, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. Vernereglar

I naturreservatet må ingen gjere noko som reduserer verneverdiane gjevne i føremålet med vernet.

For naturreservatet gjeld følgjande vernereglar:

- a. Vegetasjonen, medrekna daude busker og tre, er verna mot skade og øydelegging. Det er forbode å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller delar av desse frå naturreservatet. Planting eller såing av tre og annan vegetasjon er forbode.
- b. Dyrelivet, medrekna reirplassar og hiområde, er verna mot skade, øydelegging og unødig forstyrring. Utsetjing av dyr er forbode.
- c. Det må ikkje setjast i verk tiltak som kan endre naturmiljøet, som til dømes oppføring av bygningar, anlegg, gjerde, andre varige eller mellombels innretningar, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båtar, framføring av luftleidningar, jordkablar, kloakkleidningar, bygging av vegar, drenering eller anna form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte ureiningar, plassering av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske middel. Forsøpling er forbode. Opplistinga er ikkje uttømande.
- d. Bruk av naturreservatet til idrettsarrangement eller andre større arrangement er forbode.
- e. Brenning av bål er forbode.

§ 4. Generelle unntak frå vernereglane

Vernereglane i § 3 andre ledd er ikkje til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.
- b. Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldande lovverk.
- c. Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldande lovverk.
- d. Beiting.
- e. Vedlikehald av eksisterande bygningar, vegar og andre anlegg og innretningar ut frå tilstanden på vernetidspunktet.
- f. Drift og vedlikehald av Kystverket sine anlegg og naudsynt ferdsle i samband med dette arbeidet.
- g. Drift, vedlikehald og naudsyn istandsetjing ved akutt utfall på eksisterande energi- og kraftanlegg.
- h. Oppgradering/fornyng av kraftleidningar for heving av spenningsnivå og auking av linetverrsnitt når dette ikkje fører til vesentlege fysiske endringar i høve til verneføremålet.

§ 5. Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsamt og ta omsyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminne.

I naturreservatet gjeld følgjande reglar om ferdsel:

- a. Motorferdsel på land og på vatn er forbode, medrekna start og landing med luftfartøy.
- b. Bruk av sykkel, hest og kjerre, samt riding er forbode.

§ 6. Generelle unntak frå ferdselsreglane

Reglane om ferdsel i § 5 er ikkje til hinder for:

- a) Gjennomføring av militær operativ verksemd og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsverksemd, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgåver som er bestemt av forvaltningsstyresmakta. Unntaket gjeld ikkje øvingskøyning.
- b) Naudsynt motorferdsle for uttransport av sjuke og skadde bufe. Køyretøy som nyttast skal vere skånsamt mot markoverflata. Det skal gjevast melding til ansvarleg oppsyn for verneområdet før køyning skjer.
- c) Naudsynt uttransport av felt elg og hjort med lett beltekøyretøy som ikkje set varige spor i terrenget.
- d) Naudsynt motorferdsle i samband med akutt utfall på eksisterande energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendast melding til forvaltningsstyresmakta.
- e) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. Spesifiserte dispensasjonsreglar

Forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gje løyve til:

- a. Avgrensa bruk av naturreservatet for aktivitetar nemnt i § 3 d.
- b. Istandsetting, vedlikehald og skjøtsel av kulturminne.
- c. Tiltak i samband med forvaltning av vilt og fisk.
- d. Rydding og vedlikehald av eksisterande stiar.
- e. Uttak av bjørkeved til bruk på Hålandsstølen og rydding av einer og tilvekst av bjørk, kring stølen, i medhald av godkjent forvaltningsplan.
- f. Oppføring av nye anlegg, flytting av anlegg, og tilbygg til eksisterande anlegg for Kystverket.
- g. Gjenoppføring av bygningar, anlegg eller innretningar som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- h. Oppgradering/fornyng av kraftleidningar som ikkje fell inn under § 4 g.
- i. Naudsynt motorferdsel i samband med drift, vedlikehald, oppgradering og fornyng av kraftleidningar.

- j. Naudsynt transport av material for vedlikehald av hytte, på stitrase mellom Haugland og Hålandsstølen
- k. Oppføring av gjerde i samband med beiting.
- l. Utsetjing av saltsteinar.
- m. Naudsynt motorferdsel for aktivitetar nemnt i § 4 e og § 7 g, k og l.

§ 8. Generelle dispensasjonsreglar

Forvaltningsstyresmakta kan gjere unntak frå forskrifta dersom det ikkje strir mot føremålet med vernet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig, eller dersom omsynet til tryggleik eller omsynet til vesentlege samfunnsinteresser gjer det naudsynt, jf. naturmangfaldlova § 48.

§ 9. Skjøtsel

Forvaltningsstyresmakta, eller den forvaltningsstyresmakta bestemmer, kan setje i verk tiltak for å oppretthalde eller oppnå den natur- og kulturtilstanden som er føremålet med vernet, jf. naturmangfaldlova § 47.

§ 10. Forvaltningsplan

Det skal utarbeidast forvaltningsplan med nærare retningsliner for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan innehalde nærare retningsliner for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. Forvaltningsstyresmakt

Miljødirektoratet fastset kven som skal ha forvaltningsstyresmakta etter denne forskrifta.

§ 12. Iverksetjing

Denne forskrifta trer i kraft straks. Samstundes er vernevedtak av 25. januar 2013 om vern av Hålandsdalen naturreservat, Suldal kommune, Rogaland, oppheva.

Vedlegg 2: Forslag til vernekart Hålandsdalen naturreservat

